

РЕШЕНИЕ

№ 19307

гр. София, 23.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 69 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ВАНЯ Б. ИВАНОВА ЗГУРОВА**

при участието на секретаря **ТИХОМИРА Й. ЦЕНОВА**
като разгледа докладваното от **ВАНЯ Б. ИВАНОВА ЗГУРОВА** Гражданско дело № 20231110107920 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по подадена от М. Р. Р. искова молба против „ФИРМА“ ЕООД, с която са предявени обективно кумулативно съединени осъдителни искиви претенции с правно основание чл.357, ал.1,КТ, вр. с чл. 138а,КТ, вр. с чл. 267, ал.1,КТ, вр. с чл. 242,КТ, вр. с чл. 86,ЗЗД с искане да се постанови решение, с което ответното дружество да бъде осъдено да заплати на ищеца сумата от **2 691.25 лева**, представляваща разликата между дължимото, но незаплатено трудово възнаграждение при нормална продължителност на работното време и реално изплатеното месечно трудово възнаграждение за периода 18.05.2020г.- 01.09.2020г., след въведеното от работодателя непълно работно време, заедно със законна лихва от датата на исковата молба до изплащане на главното вземане, както и мораторна лихва за забава в размер на **701,47лева** за периода от 01.06.20г. до 13.02.23г.

Ищцата поддържа, че по силата на възникнало служебно правоотношение с ответника е назначена и работи на длъжност „специалист,контрол приходи“, като изпълнявала задълженията си при 5 дневна работна седмица с 8 часов работен ден от 09:00 до 18:00, считано от 03.07.2019 г., с брутно месечно възнаграждение 2 500 лв. На 18.05.2020г. ответникът издал Заповед № Н34/30.04.2020 г., с която било въведено непълно работно време за служителите на отдел „Обслужване на Ксерокс“ поради намален обем на работа, като продължителността на работния ден бил намален на 5 часа и 30 мин, с период на действие на заповедта 18.05.2020 г. – 18.08.2020 г. С последваща Заповед № Н36/29.05.2020 г. било въведено непълно работно време за служителите в същия отдел, но на основание

обявена епидемична обстановка. Въпросната заповед влязла в сила от 01.06.2020 г. и била с действие за периода на обявената извънредна епидемична обстановка, като въведеното с нея работното време било от 5 часа и 36 минути за целия период на действието на заповедта. Действието ѝ било прекратено със Заповед № Н34/30.04.20г., считано от 01.06.20г. С последваща Заповед № Н37/29.05.2020 г., която била със същата дата като Заповед № Н36/29.05.2020г, било въведено отново непълно работно време, като продължителността на работния ден продължил да бъде 5 часа и 36 минути, а като основание за въвеждането на непълно работно време било посочено намаления обем на работа, а действието на заповедта било за периода 15.06.2020 г. – 18.08.2020 г. Ответникът издал Заповед № Н50/28.07.2020г., с която прекратил действието на Заповед № Н37/29.05.2020г. и въвел непълно работно време с продължителност на работния ден 5 часа и 36 минути за периода на действие 28.07.2020 г. – 18.08.2020 г. като основание било посочено обявената извънредна епидемична обстановка. С последваща Заповед № Н57/07.08.2020 г. било удължено прилагането на непълното работно време, въведено със Заповед № Н50/28.07.2020 г., като въпросната заповед влиза в сила от 19.08.2020 г. и била валидна до отмяната на извънредната епидемична обстановка, с изричен нормативен акт. С последваща Заповед № Н85/30.10.2020 г. на ответника било уточнено, че непълното работно време, въведено със Заповед № Н57/07.08.2020 г. ще се прилага до 16.11.2020 г. С последната издадена заповед била определена норма от 62 работни часа за периода на валидността ѝ от 01.11.2020г. – 16.11.2020г. Ищцата поддържа, че била засегната от така издадените заповеди, тъй като те се отнасяли до служителите на отдел „Обслужване на ксерокс“, като по време на тяхното действие ѝ се наложило да изпълнява служебните си задължения от дома си в рамките на въведеното непълно работно време, за което получавала намалено трудово възнаграждение- пропорционално на отработените часове. Ищцата навежда твърдения, че така изброените заповеди са незаконосъобразни, тъй като при издаването им не били спазени изискуемите от закона предпоставки за въвеждане на непълно работно време, а именно: съгласуване въвеждането на непълно работно време с представители на синдикалните организации и представителите на работници и служителите; неспазване на предвиденото в закона изискване всяка заповед да се издава не по-късно от 10 работни дни преди датата на всяко преминаване към непълно работно време ; липсата на обективно намаляване на обема на работа като основание за въвеждане на непълно работно време. Ищцата твърди, че при издаването на заповедите е налице дискриминация, тъй като е въведено непълно работно време само за конкретно изброени служители от различни звена, а не както предвижда законът за цялото предприятие или отделно негово звено. Според ищцата две от посочените заповеди, с които се въвежда непълно работно време, са за припокриващ се период и са на различни основания (Заповед № Н36/29.05.2020г. и Заповед № Н37/29.05.2020г.). Според ищцата издадените

незаконосъобразни заповеди и въведеното с тях непълно работно време са основание да претендира заплащане за пълното уговорено с договора работно време. Предявява иск за сумата от 2691,25 лв., представляваща разлика между дължимото, но неизплатено трудово възнаграждение при нормална продължителност на работното време и реално изплатеното месечно трудово възнаграждение за периода 18.05.2020г. до 01.09.2020 г., след въведеното от работодателя непълно работно време, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на исковата молба до окончателното изплащане , както и мораторна лихва за забава в размер на 701,47лева за периода 01.06.20г. до 13.02.23г. / след направено изменение на исковете по реда на чл. 214,ГПК в о.с.з. на 17.10.23г./ Претендира разноски.

Ответникът „ФИРМА“ ЕООД оспорва предявените искове. Не оспорва, че с ищцата се намират в трудово правоотношение, по силата на което ответникът има качеството работодател, както и че трудовият договор на ищцата предвижда нормална продължителност на работното време от 5 дневна работна седмица и 8 часов работен ден. Ответникът не оспорва, че работното време на ищцата е намалено, но твърди, че това е станало по силата на две заповеди, издадени на две отделни и независими основания. Поддържа, че въвеждането на непълно работно време е напълно законосъобразно. Твърди, че за процесния период на въведеното непълно работно време в страната е действало обявено извънредно положение от 13.03.2020 г. до 13.05.2020 г. и извънредна епидемична ситуация от 13.05.2020г., която е в била в сила и към момента на подаването на отговора на исковата молба. Във връзка с това ответникът е издал две заповеди за въвеждане на непълно работно време поради намаляване на обема на работа: Заповед № Н34/30.04.2020г. за въвеждане на непълно работно време за периода 18.05.2020 г. – 18.08.2020 г., чието действие било прекратено на 01.06.2020г. по силата на Заповед № Н36/29.05.2020 г. (следователно издадената заповед била в сила общо за 14 календарни дни) и Заповед № Н37/29.05.2020 г. за въвеждане на непълно работно време за периода 15.06.2020 г. – 18.08.2020 г., чието действие било прекратено на 27.07.2020 г. по силата на Заповед № Н50/28.07.2020 г. (заповедта била в сила общо за 42 календарни дни).Твърди, че непълното работно време е въведено в рамките на задължителния максимален тримесечен период – за общо 56 календарни дни. Ответникът оспорва твърденията на ищцата, че не било налице реално намаляване на обема на работа. Твърди, че бил информирал служителите за получено искане от клиент за намаляване на предоставяните от ответника услуги. С това ответникът обосновава въвеждането на непълно работно време само за служителите, които били ангажирани с обслужването на конкретния клиент. При въвеждането на непълно работно време меродавен за отчитане на намаления обем на работа следвал да бъде момента на въвеждането на непълното работно време, поради което било ирелевантно дали обемът на работа в последствие бил увеличен. Ответникът оспорва твърдението, че въвеждането на непълното работно време не е съгласувано с представителите

на синдикална организация. Твърди, че надлежно е изпратил покани до представители на синдикалната секция, учредена при ответника за провеждане на срещи за съгласуване въвеждането на непълно работно време. Счита, че въвеждането на непълно работно време на работодателя е негово преобразуващо право по индивидуално трудово правоотношение и то се упражнява с едностранно волеизявление, като по този начин се постигала и целта на закона – при намаляване обема на работа да се запазят работните места. Поддържа, че заповедите са издадени не по-късно от десет работни дни преди ефективното въвеждане на непълното работно време, като изискването за 10-дневния период счита, че е неприложимо към заповедите, издадени по чл. 138а, ал.2, КТ за периода на извънредно положение или извънредна епидемично ситуация. Оспорва наличието на дискриминационен елемент в издадените заповеди, както и че е налице припокриването им по периоди. Поддържа, че всяка една от заповедите за въвеждане на непълно работно време е издадена в съответствие със законовите изисквания за това. Поради изложеното ответникът моли за отхвърляне на предявените иски и претендира присъждане на разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните, материалите по делото и закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са иски с правно основание чл. 357, ал. 1 КТ вр. чл. 138а КТ вр. чл. 267, ал. 1 КТ вр. чл. 128, т.2 КТ и по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, като съдът е указал, че в тежест на ищеца по делото е да установи наличието на трудово правоотношение с ответника; въвеждане на непълно работно време; незаконосъобразност на издадените заповеди за въвеждане на непълно работно време; разлика между заплатеното възнаграждение при полагане на труд в условията на въведено непълно работно време и възнаграждението, което ищецът е следвало да получава при полагане на труд при уговореното в договора работно време, изразяваща се в сумата от 2000 лв.; както и наличие на главно вземане, което да обоснове присъждане на сумата от 100,00 лв., представляваща сбор от лихвите върху всяка една от неплатените главници за процесния период от падежа ѝ до завеждането на исковата молба в съда. При установяване на посочените предпоставки в тежест на ответника е указано, че следва да докаже обстоятелствата, на които основава възраженията си, че въведеното от него непълно работно време е при спазване на изискванията на закона, т.е. законосъобразността на издадените заповеди. За безспорни по делото са обявени с доклада обстоятелствата относно наличието на трудово правоотношение между страните и въвеждане на непълно работно време с посочените в исковата молба заповеди на работодателя-ответник.

От представения от ищцата трудов договор № 2723/03.07.2019г. се установява, че между страните са възникнали трудови правоотношения, по силата на които ищцата М. Р. Р. е заемала длъжността „специалист, контрол приходи“. От приложените по делото заповеди, издадени от ответното дружество работодател се установява, че на основание чл. 138а, ал. 2 КТ от

страна на „ФИРМА“ ЕООД, е въведено непълно работно време за исковия период 18.05.2020г. – 01.09.2020г., факт по който страните не спорят. Не е спорно по делото и обстоятелството, че положения от ищцата труд за часовете намалено работно време е заплатен от дружеството- ответник, което обстоятелство се установява и от заключението на вещото лице по изготвената и приета по делото съдебно-счетоводна експертиза.

Спорът между страните се съсредоточава относно дължимостта от страна на работодателя на трудово възнаграждение за отработено пълно работно време, доколкото се твърди незаконосъобразност на заповедите, с което е въведено непълно работно време, а от друга страна се твърди да е полаган труд на пълно работно време.

Представени и приети по делото са писма от клиент на ответника „Ксерокс Корпорейшън“ с изрично искане до ответника за намаляване обема на услугите до 70% от работното време. От показанията на свидетелката Г. Г. – служител при ответника в отдел „Човешки ресурси“ се установява, че поради намален обем на работата вследствие на „ковид“обстановката са намаляли поръчките, поради което било взето решение да се намали работното време поради намаления обем на работата, като същевременно мярката била съгласувана със синдикалната организация. Свидетелката споменава и постъпило искане от страна на клиента „Ксерокс“ за намаляване на поръчките, което довело до голям спад в приходите на ответника-работодател. Горното обосновало нуждата от предприемане на мярката за намаляване на работното време, вместо намаляване на броя на служителите. От показанията на свидетелката С. К., работеща на същата длъжност като ищцата при ответника се установява, че за някои от служителите в отдела е било намалено работното време, а за други-не, като от показанията ѝ не става ясно каква точно и колко е била отработената работа от ищцата по делото в рамките на процесния период. По наблюдения на свидетелката обемът на работата не е намалявал в рамките на периода, за който са действали заповедите на работодателя, като колеги на свидетелката коментирали пред нея, че остават след работно време, за да си доработят. През периода на намалено работно време постоянно били пускани обяви за наемане на служители. От показанията на посочената свидетелка не се установява обема на работа, извършван в рамките на процесния период от ищцата, поради което съдът счита показанията ѝ за неотносими в по-голямата част към правния спор.

Приложени по делото са покани до синдикалната секция, учредена при ответника за участие при обсъждане и съгласуване на въвеждането на мерки за непълно работно време в отдел „Обслужване на ксерокс“ в „ФИРМА“ЕООД.

От заключението на счетоводната експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено, се установява, че на 18.05.20г. ответникът издал Заповед № Н34/30.04.20г., с която било въведено непълно

работно време за служителите на отдел „Обслужване на ксерокс“ поради намален обем на работа с продължителност на работния ден 5 часа и 30 минути с период на действие на заповедта 18.05.20г.- 18.08.20г., за който период на ищцата било начислено и изплатено брутно трудово възнаграждение в размер на 7528,75 лева. Според вещото лице за същия период, ако не беше намалено работното време и ако ищцата е упражнявала труд 8 часа на ден, 40 ч. седмично, възнаграждението, което би получила е в размер на 10 210 лева, или с 2691,25 лева над изплатеното. Мораторната лихва вещото лице е изчислило на 701,47 лева за исковия период.

Въвеждането на непълно работно време едностранно от работодателя е регламентирано в чл. 138а, КТ, като при намаляване обема на работа работодателят може да установи за период до три месеца в една календарна година непълно работно време за работниците и служителите в предприятието или в негово звено, които работят на пълно работно време след предварително съгласуване с представители на синдикалните организации и на представители на работниците и служителите по чл. 7, ал.2, КТ. Съгласно ал.2 на чл. 138а, КТ в предприятието или в негово звено работодателят може да установи за целия период на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка или за част от него непълно работно време за работниците и служителите, които работят на пълно работно време, като продължителността на работното време не може да бъде по-малка от половината от законоустановената за периода на изчисляване на работното време.

От приетите по делото заповеди се установява, че за част от процесния период работодателят е въвел непълно работно време на осн. чл. 138а, ал.1, КТ – поради намаляване обема на работа, а за друга част от исковия период – на осн. чл. 138а, ал.2, КТ – поради обявеното извънредно положение.

От представените по делото писмени и ангажирани гласни доказателства съдът намира за установено, че в процесния период на действие на процесните заповеди действително е налице намаляване обема на работата като обективно съществуващо състояние поради искане от страна на клиент на ответника „Ксерокс“ за намаляване на предоставените услуги, като същевременно са ангажирани и гласни и писмени доказателства за съгласуване на мярката със синдикалната организация в предприятието. Неизпълнението на изискването за съгласуване на заповедите с представителен орган на служителите, наведено като основание от ищеца, само по себе си не води до незаконосъобразност на издадените заповеди. Следва да бъде отбелязано, че по делото липсват доказателства за наличието на такъв орган, а от друга страна е представена кореспонденция за уведомяване на служители във връзка с предстоящата мярка.

За периода на намалено работно време поради извънредното положение – обявена извънредна епидемична обстановка, съдът намира, че работодателят ответник посредством ангажираните гласни доказателства

успя да докаже в процеса , че бизнесът му е бил засегнат, което е довело до намаляване на заявките или работата, поради което за него е възникнало потестативното право едностранно да измени трудовото правоотношение по реда на чл. 138а , ал.2,КТ.

Предвид изложеното съдът намира, че работодателят успя да докаже наличието на основанията за въвеждане на непълно работно време по чл. 138а в двете хипотези – на ал.1 и ал.2 от КТ / като ищецът не успя да докаже възраженията си за тяхната незаконосъобразност/ , поради което поради липса на незаконосъобразност на процесните заповеди, за работодателя не е налице задължение за заплащане на пълния размер на трудовото възнаграждение на ищеца. Отделно от това, в разпоредбата на чл. 128, т. 2 КТ е законоустановено, че „работодаателят е длъжен в установените срокове да плаща уговореното трудово възнаграждение за извършената работа“. Следователно, работникът има право на трудово възнаграждение само за времето, през което реално, действително е предоставял на разположение своята работна сила. Ищцата действително поддържа да не е намалял обема на работа и да е престирала работната си сила в обема както преди процесните заповеди, издадени от работодателя , като горното обаче не се установява по несъмнен начин предвид ангажираните от самата нея доказателства. В тази връзка от показанията на свидетелката С. К., работеща на същата длъжност при ответника се установява, че за някои от служителите в отдела е било намалено работното време, а за други-не, като от показанията ѝ не става ясно каква точно и колко е била отработената работа от ищцата по делото в рамките на процесния исков период.

С оглед на гореизложеното настоящият съдебен състав намира, че претенцията на ищцата за заплащане на разликата между дължимото се при нормална продължителност на работното време и реално изплатеното трудово възнаграждение при намалено работно време се явява неоснователна, доколкото не се установява незаконосъобразност на действалите в процесния период заповеди за намаляване на работното време , а отделно от това не се установява ищцата да е полагала труд на пълно работно време в рамките на исковия период.

За пълнота на изложението следва да бъде отбелязано , че дори и при установяване на въведено от работодателя незаконно непълно работно време – в противоречие с изискванията на чл. 138а от КТ , вследствие на което работникът не е полагал труд през уговореното пълно работно време , за последния би възникнало правото на обезщетение за незаконно недопускане до работа по чл. 213, ал.2,КТ – за съответната продължителност на работното време като при пълно работно време и за периода , през който фактически е бил възпрепятстван да престира трудовата си сила , а не право на пълно трудово възнаграждение.

Неоснователността на главния иск обуславя извода за неоснователност и на акцесорната претенция за мораторна лихва, доколкото последната е

обусловена от уважаване на иска за неизплатено трудово възнаграждение.

С оглед изхода на делото , право на разносики има ответникът на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК, но доколкото не е ангажирал доказателства за извършване на такива, разносики за производството не следва да му бъдат присъждани. Така мотивира, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от М. Р. Р. с ЕГН ***** срещу „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК ***** обективно кумулативно съединени осъдителни искиви претенции с правно основание чл. 357, ал.1 , вр. с чл. 138а, вр. с чл. 267, ал.1 ,КТ вр. чл. 128, т.2,КТ и по чл. 86,33Д , за заплащане на сумата от **2 691.25 лева**, представляваща разликата между дължимото , но незаплатено трудово възнаграждение при нормална продължителност на работното време и реално изплатеното месечно трудово възнаграждение за периода 18.05.2020г.- 01.09.2020г., след въведеното от работодателя непълно работно време, заедно със законна лихва от датата на исковата молба – 14.02.23г. до изплащане на главното вземане, както и за мораторна лихва за забава в размер на **701,47лева** за периода от 01.06.20г. до 13.02.23г.

Решението, подлежи на обжалване пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____